

[...]

Jord & Affald
Journalnr. bedes anført ved besvarelse.
J.nr.M 335/04-0029
Ref.: Bente Jensen
E-mail bej@mst.dk
Den 14. oktober 2005

Påbud om undersøgelse for jordforurening, [...], Odense

Odense Kommune v/ Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet gav 12. marts 2004 Skanska Danmark A/S påbud om undersøgelse af en forurening, forårsaget af uheld ved gravearbejde på ejendommen [...], 5000 Odense C.

[...] har som advokat for [...] påklaget påbudet, og Miljøcentret har den 14. april 2004 indsendt klage til Miljøstyrelsen, inklusiv kopi af sagens akter.

1. Miljøstyrelsen afgørelse

Miljøstyrelsen stadfæster påbud af 12. marts 2004, meddelt af Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet I/S på vegne af Odense Kommune til [...], med følgende præciseringer:

[...] skal udarbejde forslag til undersøgelse af forureningens karakter, udbredelse og risiko. Forslaget skal tage udgangspunkt i en kortlægning af kendte og formodede spredningsveje, herunder ledningsgrave mv., samt i eksisterende kendskab til lokal geologi og grundvandsforhold.

På denne baggrund udføres mindst 10 stk. orienterende poreluftmålinger med jordspyd/PID, samt mindst 5 stk. boringer eller gravninger til forureningsfri dybde (mindst 1,5 m under terræn), med henblik på en afgrænsning af forureningens udbredelse. Fra hver boring / gravning udvælges mindst 2 jordprøver til kemisk analyse for indhold af fyringsolie og BTEX.

Der udarbejdes orienterende risikovurdering for grundvand, arealanvendelse og recipienter.

Desuden skal undersøgelsen indeholde forslag til nødvendig oprensning, hhv. genopretning, inklusiv et økonomisk overslag. Hvis det viser sig, at undersøgelserne ikke giver tilstrækkelig viden til at udarbejde dette, skal der i stedet fremlægges forslag til yderligere undersøgelser.

For tilrettelæggelse og udførelse af undersøgelser og afværgeforanstaltninger henvises til Miljøstyrelsens vejledninger (1998) nr. 6, 7, 11 og 13.

Forslag til undersøgelse skal foreligge hos Miljøcenter Fyn/ Trekantområdet I/S senest 6 uger efter dato for denne afgørelse. Rapport vedrørende undersøgelsens resultater skal foreligge hos Miljøcenter Fyn/ Trekantområdet I/S

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: +45 32 66 01 00
Fax: +45 32 66 04 79
Telex: 31209 miljøe dk
CVR-nr.: 25 79 83 76
EAN-nr.: 5798000863002(Drift)
EAN-nr.: 5798000863019(Tilskud)
Mst@mst.dk
www.mst.dk

senest 2 måneder efter dato for Miljøcentrets godkendelse af forslag til undersøgelse.

2. Baggrund for sagen

Den 12. februar 2004 modtog Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet en anmeldelse fra [...] om olieforurening.

[...] var i gang med gravearbejde for [...] mellem [...] og en tøjbutik. Under gravearbejdet blev en ikke registreret olieledning revet over. Da der ikke kom olie ud af røret, antog [...] ledningen for nedlagt og fortsatte gravearbejdet.

Efter ca. 45 minutter konstaterede [...] medarbejdere, at det lugtede af olie, og opdagede herefter, at der strømmede olie ud af den overgravede rørledning, samt at der i udgravningen var en sø af olie.

[...] medarbejdere fandt en oliefyrsmontør i [...]s butik, som afbrød for en netop startet oliepumpe, som på grund af servicearbejde havde været afbrudt, på det tidspunkt hvor olieledningen blev gravet over. Ud fra montørens vurdering var der sket et udslip på omkring 250 liter fyringsolie.

I de kommende dage forsøgte [...] at rydde op. Arbejdet blev fulgt af en tilsynsførende fra Miljøcentret. 14 m³ forurenede jord blev fjernet. Olien havde bredt sig via et sandlag omkring en eksisterende kloakledning.

Den 18. februar 2004 foretog miljøcentret tilsyn og udtog en blandingsprøve i bunden af udgravningen. Prøven viste sig at lugte kraftigt af fyringsolie. Miljøcentret konkluderede herefter, at forureningen ikke var afgrænset, og standsede arbejdet på grund af den uoverskuelige situation. Miljøcentret meddelte derpå mundtlig forvarsel af et undersøgelsespåbud.

3. Påbudets indhold

Ved brev af 12. marts 2004 meddelte Miljøcentret på vegne af Odense Kommune påbud til [...] om følgende:

- at foretage prøveudtagning og analyser, så omfanget af den skete jordforurening og virkningerne heraf kan klarlægges,
- og at klarlægge, hvordan følgerne af forureningen kan afhjælpes eller forebygges.

Fremgangsmåden ved undersøgelsen kan aftales nærmere med miljøcentret. Ovenstående skal iværksættes snarest og afrapporteres senest 5 uger fra meddelelsen af påbudet.

Påbudet gives med henvisning til § 40 i lov om forurenede jord, idet [...] anses som forurenere jf. § 41 stk. 3 nr. 1.

4. Klagen og supplerende bemærkninger

Ved brev af 2. april 2004 påklager advokatfirmaet [...] v/ [...] påbudet på vegne af [...]. Yderligere oplysninger er givet af [...] i breve af 27. april 2004 og 19. september 2005

Miljøcentrets synspunkter fremgår i breve af 14. og 20. april 2004.

Odense Kommunes udtalelse vedrørende miljøcentrets kompetence fremgår af mail fra kommunen af 19. juli 2005.

[...] v/ advokat [...] fremfører

- at Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet ikke kan udstede påbud på vegne af Odense Kommune, herunder at delegationshjemmel ikke er oplyst og ikke forefindes i jordforureningsloven,
- at jordforureningslovens § 40 ikke kan anvendes for udslip fra olietanke under 6.000 liter
- at påbudsmyndigheden, henset til den særdeles begrænsede forurening, der er sket, findes at have tilstrækkelige oplysninger til at afgøre, hvilke afhjælpende foranstaltninger, der skal iværksættes.
- at påbudet alene støttes på en lille jordprøve, hvor de nærmere omstændigheder omkring jordprøvens udtagelse, størrelse og hvilke målinger der er foretaget af jordprøven, ikke fremgår, og
- at påbudet således alene støtter sig på konstateret olielugt.
- Advokaten vurderer i øvrigt, at udslippet udgør ca. 250 l olie, hvoraf de 50 l straks blev oprenset.

Miljøcentret bemærker

- at [...] er forureneren,
- at Miljøcentret i henhold til samarbejdsaftale med Odense Kommune har kompetence til at udstede påbud på kommunens vegne,
- at jordforureningslovens § 40 også gælder for den pågældende tank, selv om den er mindre end 6.000 l, idet den udelukkende anvendes til opvarmning af erhvervslokaler,
- at forureningens udbredelse ikke har kunnet afgrænses efter de første indledende opgravninger, bl.a. fordi forureningen tilsyneladende har bredt sig via en eksisterende kloakledning,
- og at den udtagne prøve dokumenterer, at forureningen ikke er fjernet.
- Desuden oplyser Miljøcentret, at de nærmeste indvindingsboringer ligger cirka 300 m fra forureningsstedet.

Som dokumentation vedrørende Miljøcentrets kompetence har centret i breve af 14. og 20. april 2004 indsendt til Miljøstyrelsen en kopi af samarbejdsaftale mellem miljøcentret og Odense Kommune.

På forespørgsel fra Miljøstyrelsen oplyser Odense Kommune:

- I dokumentationen fra miljøcentret mangler et dokument benævnt Basisprogrammet. Kommunen fremsender dette til Miljøstyrelsen og oplyser, at Odense Kommune ikke er i tvivl om, at opgaven i den konkrete sag er omfattet af aftalekomplekset.

5. Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøcentrets kompetence

Miljøstyrelsen vurderer ud fra aftalekomplekset og udtalelserne, at Miljøcentret har haft kompetence til at udstede det aktuelle påbud. Centret har

vidtgående beføjelser, eksempelvis fremgår det af afsnit 5.1 i delbasisprogrammet, at centret kan meddele mundtlige påbud på stedet i akutte forhold.

Miljøstyrelsen lægger således til grund, at Odense Kommune som oplyst har bemyndiget miljøcentret til at repræsentere kommunen i den aktuelle sag. Såfremt De fortsat måtte være uenig heri, henvises De til at anlægge sag herom ved domstolene.

Identifikation af forurenere

[...] har ikke haft indvendinger mod Miljøcentrets beskrivelse af sagsforløbet. Forureningen hidrører fra den af [...] i erhvervsmæssigt øjemed drevne virksomhed. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at [...] er at anse for den ansvarlige forurenere i henhold til Jordforureningslovens § 41 stk. 3, nr. 1.

Hjemmel i § 40

Miljøstyrelsen finder, at der er hjemmel i jordforureningslovens § 40 til at meddele påbud om undersøgelse i den aktuelle sag. Miljøstyrelsen finder endvidere, at olietankens størrelse i dette tilfælde er uden betydning for adgangen til at meddele påbud. For uddybning af denne vurdering henvises til argumentation, som Miljøstyrelsen tidligere (2. juni og 6. december 2004) har fremsendt til [...] i forbindelse med sagen om olieforurening på [...],[...].

Miljøstyrelsen finder ligeledes, at der vil være hjemmel i jordforureningslovens § 41 til efterfølgende at give et oprydningsspåbud.

Vurdering af forureningen

Hvis jord har en tydelig lugt af olie, finder Miljøstyrelsen, at dette er en klar indikation på, at der kan være olie i jorden i koncentrationer, som overskrider jordkvalitetskriteriet. Den blandingsprøve, som Miljøcentret udtog til kontrol for restforurening i udgravningen, beskrives at "lugte kraftigt" af fyringsolie.

På denne baggrund finder Miljøstyrelsen det overvejende sandsynligt, at der ikke er sket genopretning af den hidtidige tilstand, og at der forekommer restforurening i koncentrationer, som overskrider Miljøstyrelsens jordkvalitetskriterium for gasolie / totalkulbrinter.

Under udgravningen var der løbende kontakt mellem miljøcentret og [...], og prøvetagningen skete efter fælles aftale. [...] havde dermed anledning til, hvis virksomheden ønskede det, at overvære prøvetagningen.

[...]s advokat finder, at forureningen er særdeles begrænset, og at påbudsmyndigheden derfor har tilstrækkelige oplysninger til at afgøre, hvilke afhjælpende foranstaltninger, der skal iværksættes. Der foreligger imidlertid intet fra advokaten om, hvad denne afgørelse skulle bygge på eller bestå i. Miljøstyrelsen finder, at forureningen kan udgøre en potentiel miljørisiko, og at den ikke er kortlagt tilstrækkeligt til at det kan afgøres, hvilke afhjælpende foranstaltninger, der vil være påkrævede.

Påbudets afgrænsning

Miljøcentrets undersøgelsespåbud er upræcist. Det er derfor ikke muligt at foretage en proportionalitetsvurdering om forhold mellem forureningens

størrelse / karakter og omkostninger til undersøgelser. Et påbud, som bygger på en aftale om de nærmere omstændigheder, kan endvidere være vanskeligt at håndhæve.

Miljøstyrelsen har derfor præciseret påbudet. Miljøstyrelsen skal tilråde, at fastlæggelse af øvrige detaljer, herunder i høj grad placering af boringer / gravninger, sker i samarbejde mellem [...], dennes tekniske rådgiver og miljøcentret.

6. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan efter jordforureningslovens § 83 påklages til Miljøklagenævnet, som er klagemyndighed for større eller principielle afgørelser efter jordforureningslovens kapitel 5 og § 73, stk. 2, truffet af miljøministeren eller af en styrelse efter bemyndigelse. Miljøklagenævnet afgør selv spørgsmål vedrørende nævnets kompetence.

Klagen indsendes til Miljøklagenævnet, jf. jordforureningslovens § 84 stk. 1.

Klageberettigede er afgørelsens adressat; enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald; embedslægeinstitutionen; amtsrådet; samt den myndighed, der har truffet afgørelsen i 1. instans, jf. jordforureningslovens § 84 stk. 2, jf. § 82.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, jf. jordforureningslovens § 85 stk. 1, jf. § 81 stk. 1 og 2. En klage over et påbud har opsættende virkning, med mindre nævnet træffer afgørelse om andet, jf. jordforureningslovens § 85 stk. 2.

I medfør af jordforureningslovens § 87 stk. 1 skal søgsmål til prøvelse af afgørelser efter jordforureningsloven eller de regler, der fastsættes efter loven, være anlagt inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

Palle Boeck
Kontorchef

Bente Jensen
Civilingeniør

Kopi tilsendt:

- [...]
- Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet, Niels Bohrs Allé 181, 5220 Odense SØ
- Fyns Amt, Miljø- og Arealafdelingen, Amtsgården, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ
- Embedslægeinstitutionen, Tolderlundsvej 2, 5000 Odense C
- Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K
- Odense Kommune, Miljøkontoret, Nørregade 36-38, 5100 Odense C